

bedre, at de store Arbejder derovre paa Kysten ikke vare blevne paabegyndte. Det er højst sandsynligt, at disse Penge bedre burde have været sparede, og at der ikke er opnaaet noget, der tilnærmelsesvis staar i Forhold til Udgifterne. Men paa den anden Side er det dog saa, at naar man først har begyndt paa en Sag, og anbragt mange Penge deri, er der Grund til at tage sig i Agt for at risikere at kaste det hele bort og ødelægge, hvad der allerede er sket derved, at man stopper paa et Tidspunkt, hvor man hellere skulde være bleven ved. Det er disse Betragtninger, som have været bestemmende for, at Finansudvalget har tiltraadt Ministerens Forslag, og jeg skal i Henhold til dem anbefale det høje Ting at følge den Indstilling, som Finansudvalgets Flertal gør. Og det samme gør jeg med Hensyn til Laanet til Nekse Havn. De to ærede bornholmske Medlemmer have jo som Løver forsvaret denne Sag. Jeg tror ogsaa, at de have anført mange gode Grunde, som have bidraget til at forringe de Betæneligheder, navnlig i finansiel Henseende, som umiddelbart paatvinge sig ved at tilstaa saa stort et Laan. Jeg skal gerne gentage, hvad jeg før sagde, at det er ikke uden Tvivl, at jeg for mit Vedkommende er gaaet med til denne Udgift. Det maa erkendes, at den i Forhold til Byens Størrelse og Trafikkens Omfang er meget betydelig, men paa den anden Side synes det, at hvis man derovre virkelig skal opnaa at faa en Havn, som er fyldestgørende, er det vanskeligt at faa den billigere. De tidligere Overslag, som ganske vist have forudsat til Dels større Anlæg, naaede op til ganske anderledes kolossale Summer, og naar man fra en Sum paa 800,000 er kommen ned til 275,000 à 300,000, er det dog en meget antagelig Reduktion. At det ikke kan være Statskassens Opgave vekselvis at støtte Købstæderne i deres indbyrdes Konkurrence, tror jeg vi alle maa erkende; vilde vi begynde paa det, saa er der jo aldeles ingen Grænse. Det er heller ikke ud fra det Synspunkt, at jeg mener, at Forslaget bliver at tiltræde, det er væsentlig for at skabe en god og antagelig til alle Tider tilgængelig Havn paa Bornholms Østkyst, og det tror jeg er et Formaal af saadan Betydning, at det kan forsvares at gaa til den Udgift, her er Tale om.

Jeg ved i øvrigt ikke, at der i det, som er fremkommet, er noget, som giver mig Anledning til yderligere Bemærkninger, alene med Undtagelse af en ganske lille

Ting, som jeg endnu vil nævne. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) ankede over, at Redaktørerne af socialdemokratiske Blade i Provinserne ikke have samme Adgang til fri Rejser paa Jærnbannerne som Redaktørerne af Venstre- eller Højrebladene. Denne Sag have vi talt om i Finansudvalget, og da det nu er blevet fremdraget her, vil jeg for mit Vedkommende sige, at jeg er enig med det ærede Medlem i, at en Ordning, hvorved politiske Blade af en vis Farve ikke skulde nyde den samme Begunstigelse som andre Blade, efter min Formening ikke paa nogen Maade vil kunne opretholdes. Den ærede Minister begrundede den Forskel, som faktisk gøres deri, at de paagældende Venstre- og Højreblade nyde den samme Begunstigelse i Kraft af, at de have dannet Foreninger, som bestode, forinden Takstloven traadte i Kraft. Denne Begrundelse kan jeg imidlertid ikke anse for at være gyldig. Naar der tilstaaes Lempelser i Statsbanetaksterne, maa de tilstaaes ud fra almindelige Regler og kunne ikke gives til visse bestemte Personer eller Foreninger, fordi de have bestaaet paa et vist Tidspunkt. Gives der fri Rejse eller Lempelser f. Eks. til Skolebørn, siger det sig selv, at man kan ikke give saadanne Lempelser til de Skolebørn, som høre hjemme i de Skoler, der bestode, før Takstloven traadte i Kraft, og samtidig udelukke de Skolebørn, som høre hjemme i andre Skoler. Jeg antager, at den ærede Minister vil tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse, og at det berettigede, som maatte være i den Besværing, der her er fremkommen, vil nyde fornøden Paaagtning fra hans Side.

Trolle: Jeg vil kun ganske kort udtale min Tilslutning til Bevillingen til Nekse Havn. Jeg mener, at dette ikke er et politisk eller lokalt Spørgsmaal, men et Spørgsmaal, som har stor Betydning for Skibsfarten, og jeg tror, at jeg udtaler mig paa Skibsfartens Vegne, naar jeg anbefaler denne Bevilling. Der har i en Række af Aar fra Søfartsforeningens Side været arbejdet paa at opnaa et Tilflugtssted paa denne Side af Øen, som der er stor Trang til. Det er nu saaledes, at Skibene have færre og færre Folk, mindre og mindre Besætninger om Bord, og med de vedholdende vestlige Storme — 70 pCt. af samtlige Storme hos os ere jo vestlige — kunne de ikke holde sig under Bornholm, medmindre de skulle tæt op under Land, og der er der ingen Ankerpladser.